

BẢNG TIN HÀNG THÁNG SỐ 63

HỘI ÁI HỮU BIÊN HOÀ

HỘI ĐOÀN BÁT VỊ LỢI VÀ TỪ THIỆN

GIẤY PHÉP SỐ 800032127 – SỐ MIỄN THUẾ VỤ: 20-0094475

TRỤ SỞ TẠM: 10731 TRIOLA LANE, HOUSTON, TEXAS 77072

DIỆN THOẠI: 713-933-3127 ** EMAIL: datlam1951@hotmail.com

datlam1951@hotmail.com Web Site: www.hoiaihuybienhoa.org

PHÁT HÀNH NGÀY 01 THÁNG 10 NĂM 2008, TẠI HOUSTON, TEXAS

Thành phần
Ban Chấp Hành
2007-2010

Ban Cố Vấn

Ông Lê Văn Năm

Ông Lê Văn Trường

Ban Điều Hành

Hội Trưởng

Ông Lâm Sĩ Đắt

Phó Hội Trưởng Nội Vụ

Ông Ngô Khương An

Phó Hội Trưởng Ngoại Vụ

Ông Kevin Đức Nguyễn

Thư Ký

Cô Đỗ Thị Minh Tâm

Thủ Quỹ

Cậu Bùi Văn Tuấn

T/B Lễ Vía Đức Ông

Trần Thượng Xuyên

Ông Từ Phước Hạnh

T/B Đại Hội Tân Niên

Ông Nguyễn Văn Ngân

Thông Tin và Liên Lạc

Cô Vân : 281-261-5844

Ông Lâm Sĩ Đắt

Tư Gia : 281-933-3127

Cell Phone: 713-922-5638

Thư từ gửi về địa chỉ:

10731 Triola Lane

Houston, Texas 77072

Thơ Ngỏ

Kính thưa Quý Đồng Hương và Thân Hữu,

Trong tháng vừa qua, như chúng ta đã từng theo dõi tin tức từ các đài truyền hình, cơ quan truyền thông, báo chí.... thì được biết rằng cơn bão **Ike**, với “*the eye of the storm*” tạm gọi là “*tâm điểm cơn lốc xoáy của trận bão*” có chu vi rất rộng lớn và cuồng bạo vô cùng, đã vào thành phố Galveston miền duyên hải, tàn phá dữ dội.

Từng đợt sóng cao ngút đầu thay nhau vượt vỡ bờ đê, cuốn hút, chôn vùi thuyền bè, xe trôi ngập nước, mưa đổ không ngừng; từng cơn gió hú ào ạt, xô dạt cỏ cây nghiêng ngã, nhà cửa tung bay....trong cảnh trời 01 giờ đêm đầu ngày thứ Bảy 13/9/08.

Từ đây, cơn lốc xoáy với tận cùng sức huỷ diệt đã vượt ranh giới, sầm chớp vang trời, theo hướng Bắc, Đông Bắc tiến phá quận Harris sầm uất dân cư, cơ sở đồ sộ, đổ bao cơn thịnh nộ trên thành phố Houston. Một vùng “*biển tối*” bao trùm...*phố xá Houston toi tã!!...*

Những toà nhà, thửa nào, kiếng cao chọc trời, rạng ngời nét đẹp những sáng bình minh, chuyển mình lộng lẫy những buổi hoàng hôn....., đành đứng im cô đơn trong bóng tối, nhận chịu những hình phạt ghen tuông thét gào của bão Ike: kiếng vỡ từng mảnh, ngói tróc vụn bay trong những cơn sầm chớp lập loè, chạm nhau tung toéMột vùng “*biển tối*” phủ đầy vỡ tan, 03 giờ sáng ...*thành phố Houston ngưng thở!!...*

Những vùng phụ cận, như khu Nam, Tây Nam nơi có cộng đồng người Việt định cư đông đảo, báo chí, siêu thị, nhà hàng....đọc ngang lớn nhỏ, nơi có trụ sở tạm của Hội Ái Hữu Biên Hoà, đã bị cái vành bão kéo theo đám tàn dư dứa hơi Ike mà hoành hành.

Đám tàn dư này đã dòn dập từng cơn dông liên hồi quạt gió đập cửa nhà, mưa sa tầm tã, sét đánh ngang trời, chớp nhoáng từng cơnhơn một giờ chúng vờn quanh đánh phá.....mọi nhà “*Hunker Down*”, (ngôn ngữ Texas được dùng tạm gọi “*Tử Thủ*”)....Một thiên tai để lại những ác cảnh đầy kinh dị.

Di chuyển lên hướng Bắc, Đông Bắc bão Ike yếu dần, bỏ lại sau lưng những đổ nát, thiệt hại khôn cùng. Vùng trời Galveston, Fort Bend.... Houston và phụ cận, u ám mây trời....., nơi nơi hoàn toàn tê liệt.

Biết bao nhiêu cú điện thoại viễn liên và địa phương của đồng hương và thân hữu gọi về Hội, hỏi thăm, vấn an...tiếc thay Hội đành phải bó tay, không trả lời được vì bị cúp điện và số lượng người dùng quá tải....

Lời thư ngỏ kỳ này, sau khi điện nước trở lại, Ban Chấp Hành chân thành cảm tạ và ghi nhớ chân tình trân quý của tất cả Quý Vị đã quan tâm thăm hỏi và xin thông báo là đa số mọi người nói chung, con dân xứ Bờ, Biên Hoà ở Houston và những vùng phụ cận nói riêng, đều tai qua, nạn khỏi. Đời sống với niềm vui trở lại và sinh hoạt như ngày nào.

Trân trọng kính chào.

Tiểu Sử và Công Nghiệp Đức Thượng Đẳng Thần Trần Thượng Xuyên

Ông có tên tự là Thăng Tài, người Huyện Ngô Xuyên, Phủ Cao Châu, Tỉnh Quảng Đông, Trung Quốc. Tương truyền Ông mất năm 1725, nhằm ngày 23 tháng 10 Âm Lịch. Đức Ông là Tổng Binh của ba châu: Cao Châu, Lôi Châu và Liêm Châu dưới triều nhà Minh (Trung Quốc). Năm 1644 nhà Minh sụp đổ, nhà Mãn Thanh lên ngôi. Nhiều bậc trung thần của nhà Minh không chịu thần phục Mãn Triều, nên đã nổi lên khởi nghĩa: “BÀI MÃN PHỤC MINH”, trong đó có Tổng Binh Trần Thượng Xuyên và Tướng Trương Ngạn Địch.

Nhưng..., việc lớn không thành, Tổng Binh Trần Thượng Xuyên và Tướng Trương Ngạn Địch đã mang ba ngàn quân cùng với gia quyến và trên 50 chiến thuyền xuôi Nam, đến nước ta vào cửa Từ Dung, triều kiến Chúa Nguyễn Phúc Tần lúc bấy giờ đang cai trị miền Nam, để xin được thu nhận làm dân nước Đại Việt.

Chúa Hiền Nguyễn Phúc Tần chấp thuận và cho họ vào Nam. Tướng Dương Ngạn Địch và Hoàng Tiến dẫn đầu một đoàn người đến định cư vùng Định Tường-Mỹ Tho. Số còn lại dưới sự điều động của Tổng Binh Trần Thượng Xuyên và Tướng Trần An Bình dừng lại vùng Đông Phố tức Biên Hoà ngày nay.

Từ một vùng đất hoang sơ, rừng thiêng vắng vẻ, Tổng Binh Trần Thượng Xuyên đã một mặt nỗ lực huy động, đôn đốc đồng bào khẩn hoang trồng trọt phát triển về nông nghiệp, một mặt khuyến khích thương nhân khuếch trương xây dựng phố xá, mở mang bến cảng, trao đổi buôn bán với thương nhân trong nước và ngoại quốc. Nhờ đó mà không bao lâu, cả một vùng tả ngạn sông Đông Nai từ làng Bình Hoà cho đến Cù Lao Phố đã trở thành một đô thị sung túc, đời sống của đồng bào không ngừng phát triển lạc nghiệp và an cư.

Ngoài tài đức “Kinh Bang Tế Thế”, Đô Đốc Tướng Quân cũng là một danh tướng dũng lược tài ba. Ông đã từng giúp Chúa Nguyễn đánh tan nhiều mưu đồ phản loạn, thảo khấu nổi lên trong vùng, bảo vệ sự yên bình cho dân chúng.

- Năm 1725, con trai của Đô Đốc Trần Thượng Xuyên là Tướng Trần Đại Định nối nghiệp cha theo phò Chúa Nguyễn và được phong chức Tổng Binh với tước vị Định Viễn Hầu, chỉ huy hai đạo binh Phiên Trấn và Long Môn. Đến đời cháu là Trần Lực cũng phò Chúa Nguyễn.

Như vậy, cả ba đời họ Trần, cha là Trần Thượng Xuyên, con là Trần Đại Định và cháu là Trần Lực đều là tướng tài được Chúa Nguyễn trọng dụng. Để ghi nhớ công ơn to lớn, mở mang bờ cõi, hưng quốc an dân của Đô Đốc Tướng Quân Trần Thượng Xuyên, Chúa Nguyễn đã ban cho đại gia đình họ Trần này một tước vị rất cao quý là:

“NGUYỄN VI VƯƠNG, TRẦN VI TƯỚNG, ĐẠI ĐẠI CÔNG THẦN BÁT TUYỆT.”

Sau này dù Ngài đã quy tiên, nhưng các vua Minh Mạng và Thiệu Trị một lần nữa tấn phong cho Ngài tước vị cao trọng là:

“THƯỢNG ĐẲNG THẦN TRẦN THƯỢNG XUYÊN”

Ngôi đình Tân Lâm, cạnh bờ sông Đông Nai trong Thị Xã Bình Trước, Tỉnh Biên Hoà, đã được đồng bào tôn tạo từ năm 1906 để thờ phượng Đức Ông. Trước năm 1975, một con đường chạy theo dọc bờ sông từ Cầu Lạc Bộ Thanh Niên cạnh Nhà Bưu Điện xuyên qua khu chợ Cá đến trước cửa Đình Tân Lâm rồi lên đến trường Sơ Cấp Nguyễn Khắc Hiếu, con đường này được gọi là đường Trần Thượng Xuyên và một trường Trung Học cũng được mang tên Ông đó là trường Trung Học Bán Công Trần Thượng Xuyên cạnh trường Trung Học Công Lập Ngô Quyền nằm dọc theo Quốc Lộ 1. Điều này đã nói lên lòng tôn kính nhớ ơn bậc đại công thần, đại ân nhân đã có công khai phá, mở mang xứ sở và đã “Hiển Thánh” độ trì cho con dân Biên Hoà luôn được bình an theo sở nguyện.

Ngoài việc Tiểu sử và Công nghiệp Đức Thượng Đẳng Thần Trần Thượng Xuyên được ghi vào sử xanh, lòng mến phục và dạ tôn thờ đời đời nhớ ơn Bậc Thần Hoàng bản thổ nay còn được thể hiện ở hai câu liễn ở cổng vào khu Cổ mộ tọa lạc tại quận Tân Uyên, tỉnh Biên Hoà như sau:

*Lộc tâm thiên niên sắc phong Công thần Khai quốc hộ dân xã tắc.
Mỹ lãng cổ định hoàng ân Đô đốc Đại đức bảo an sơn hà*

Hàng năm, con dân và thân hữu Biên Hoà luôn qui tụ lại để cử hành Lễ Vía Đức Ông rất long trọng tại Biên Hoà, Việt Nam và ở hải ngoại như tại San Jose, California và tại Houston, Texas, Hoa Kỳ. Công việc này được ghi lại trong hai đoạn ngũ ngôn dưới đây:

*Mỗi năm khi Tiểu tuyết
Tân Lâm cúng kỳ yên
Câu Thần hoàng linh kiệt
Hộ trì dân Trấn Biên*

*Nay “Từ đường” Houston.
Vẫn noi theo mỹ tục
Làm lễ Vía Đức Ông
Với tất lòng bái phục*

Tâm Tình.....Xứ Bưởi, Biên Hoà

Hội Ái Hữu Biên Hoà hân hạnh giới thiệu cùng Quý Vị hai bài thơ: *Biên Hoà Tình Nhớ* của Đồng Hương Thy Tài-Nguyễn Thị Tài (Sydney, Australia) và *Tạ Từ Sông Phố* của Ông Bà Trần Doãn Trị và Minh Danh (Biên Hoà, Việt Nam).

Biên Hoà Tình Nhớ

Biên Hoà đất đẹp tình người
Xa quê viễn xứ buồn vui chắt chùng
Ai về Châu Thới Bửu Long
Cù Lao Phố đó mang nhiều nhớ thương
Cầu Hang cùng với cầu Gành
Một cô bán bưởi chênh vênh mái chèo
Ồi thơm bưởi ngọt mang theo
Mùi hương thoảng nhẹ buổi chiều lữ tan
Chuông ngân điệp khúc vang vang
Câu kinh bài kệ chan hoà tình thương
Ai về nhớ những con đường
Hàng cây nghiêng bóng bên trường lớp xưa
Hỡi cô áo trắng ngây thơ
Ngô Quyền năm ấy bây giờ ở đâu?

Thy Tài-Nguyễn Thị Tài

Tạ Từ Sông Phố

Từ dòng sông này tôi ra đi....
Cũng dòng sông này tôi trở lại.
Sáu mươi hai năm trước,
Tôi sanh ra bên dòng sông tha thướt.
Tuổi thơ mượt mà bên Mẹ, bên Cha,
Cùng hai người anh và bảy đứa em,
Chúng tôi sống thật hạnh phúc, bình yên.
Ngôi nhà xưa, hàng dừa soi bóng nước,
Khu vườn xưa xanh mượt cỏ viền hoa.
Lung linh nắng sớm, óng ả chiều tà.
Chúng tôi đang an hưởng cảnh thái hoà,
Trời bỗng nổi phong ba thay đổi hết.
Lìa quê hương, đành tha phương dần bước,
Tạo lại cảnh đời, mà luôn mơ ước,
Một ngày nào về lại với quê hương....
Ước mong đơn giản và rất bình thường,
Số phận mỏng manh không hoàn thành được.

Chút tro tàn xin hoà theo làn nước
Vào Hư Vô đến Cỏi Thọ Vĩnh Hằng.

Thương quá Anh Chị Em và các Cháu
Cầu thân nhân tất cả được bình an.

Tôi ra đi tâm trí thật nhẹ nhàng
Như lá rụng, chồi đơm – đêm tàn, ngày rụng sáng

Anh Chị Trần Doãn Trị và Minh Danh

***Xin ghi lại tâm sự của Di Lê Thị Mỹ tạ thế ngày 28/6/2008 vừa được Gia Đình mang tro cốt về Biên Hoà và rải xuống sông Đồng Nai ngày 02/8/2008.

Thông Báo

Ban Lễ Vía Đức Thượng Đẳng Thần Trần Thượng Xuyên trân trọng thông báo cùng Quý Vị:

Ngày Lễ Vía Đức Ông năm nay sẽ được tổ chức vào ngày **Chúa Nhật, 16 tháng 11 năm 2008, từ 11 giờ sáng cho đến 04 giờ chiều, tại Sharptown Community Center, 6600 Harbor Town, Houston, Texas 77036.**

(Trên đường Bellaire phía sau khu tiệm phở Tân Lộc, nhà hàng Thái Spice, gần đường Mary Bates)

Chúng tôi xin được loan tin sớm hầu Quý Vị có dịp sắp xếp công việc để về tham dự buổi lễ năm nay thật đông đảo, cũng như ghi danh đóng góp, phụ giúp trang trí, ẩm thực... (Chúng tôi cần nhiều người phụ giúp).

Mọi chi tiết xin liên lạc: Trưởng Ban Lễ Vía Đức Ông, Anh Từ Phước Hạnh: 713-398-9590 (Cell), Thủ Quỹ, Cô Giã Lê Vân: 281-261-5844 (Work) hay Trụ sở Hội: 281-933-3127 (H), 713-922-5638 (C).

Cúng Lễ Vía Đức Thượng Đẳng Thần Trần Thượng Xuyên: Nguyễn Hữu Hùng (Wichita, KS) \$20 tiền trái cây, Bà Trần Châu (San Jose, CA) \$300, Ô.B. Giang Đông & Tô Ngọc Diệp (New Orleans, LA) \$200, Ông Giang Đông (New Orleans, LA) 01 con heo quay, GĐ Huỳnh Kim (Úc Châu) \$100, GĐ Trần Anh (Úc Châu) \$40, GĐ Trần Bông (Úc Châu) \$40, GĐ Từ Phước Hạnh (Houston, TX) 01 con heo quay, 01 nồi chè đậu trắng, 03 mâm xung xa, GĐ Giã Bội (Biên Hoà) 01 con heo quay, GĐ Vân & Tiến (Houston, TX) rượu cúng và 2 mâm bánh bò, Bà Lý Kiều (Houston, TX) 01 mâm bánh bao và 01 thùng quýt, Bà Thái Thị Sanh (Seattle, WA) 01 thùng quýt, GĐ Từ Kim Anh (Hoà Lan) \$50, Bác Liêng Nữ Trung (Anaheim, CA) \$20, Bác Tổng Đình Bắc (Austin, TX) \$30.

Phân Ưu

Được tin buồn Thân Phụ Đồng Hương Nguyễn Thị Tinh là Cụ Ông Nguyễn Văn Sáng, Pháp danh Đông Minh Hải, sinh năm 1923, tại Hà Nội, Việt Nam (Cựu Sinh Viên Sĩ Quan Trường Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt, Khoá III, Quân Trấn Trường Thị Trấn Đà Lạt (1963), Phó Quân Trưởng Quân Công Thanh (1963-1968), Tham Mưu Trưởng Tiểu Khu Phước Long (1968-1975), mất ngày 25 tháng 8 năm 2008, tại Houston, Texas, USA. Hưởng thượng thọ 86 tuổi.

Hội Ái Hữu Biên Hoà xin thành kính phân ưu cùng Đồng Hương Nguyễn Thị Tinh và toàn thể tang quyến. Nguyên cầu hương linh Cụ Ông Nguyễn Văn Sáng sớm siêu thoát về cõi Tây Phương Cực Lạc.

Chúc Mừng

Nhận được hồng thiệp của Đồng Hương Ông Bà Huỳnh Kiệt và Huỳnh Cao Chung (nhũ danh Cao Thị Chung, cựu học sinh trường Trung Học Công Lập Ngô Quyền, Biên Hoà) trân trọng thông báo Lễ Vu Quy của cô Trưởng Nữ **Huỳnh Cao Uyên Uyên Tiên** sánh duyên cùng cậu **Lâm Tùng Phong**, Thứ Nam của Bà Nguyễn Tường Vân. Hôn Lễ được cử hành vào lúc 11 giờ trưa thứ Bảy ngày 27 tháng 9 năm 2008, tại 13322 Jefferson Street, Garden Grove, California 92844.

Hội Ái Hữu Biên Hoà chân thành chúc mừng hai họ có được Rễ Quý và Dâu Hiền, mến chúc hai cháu Huỳnh Cao Uyên Uyên Tiên và Lâm Tùng Phong một đời hạnh phúc, thương yêu nhau, an khang và thịnh vượng.

Tìm Ban: Rất mong tin *Lê Thị Bạch* (mất liên lạc từ năm 1982) và *Lê Thị Nguyệt* (mất liên lạc từ năm 2001) trước ở Cù Lao Phố, Biên Hoà; *Trần Đình Nguyệt* (Tân Hiệp Quán, Biên Hoà), và *Lý Thị Ngọc Hà* (nhà ở Quốc Lộ 1, Biên Hoà). Xin liên lạc với Lê Ngọc Dur (Virginia, USA) qua emails: dule1229@gmail.com hay mickey1882001@yahoo.com, điện thoại: 703-992-9278.

Tặng Quỹ Hội: Đồng Hương: Bác Liêng Nữ Trung (Anaheim, CA) \$100, Cao Thị Chung & Huỳnh Kiệt (Garden Grove, CA) \$100, Kim Tê (Santa Ana, CA) \$50, Nguyễn Thị Xuân Lang (Champaign, IL) \$50, Dương Thị Hạnh (Falls Church, VA) \$50, Nguyễn Văn Ri (Lexington, NE) \$50, Hồ Ngọc Sơn (Honolulu, HI) \$50, Lại Văn Đùng (San Diego, CA) \$20, Huỳnh Kim (Australia) \$100, Trâm Anh (Australia) \$20, Lý Thu Cúc (Alexandria, VA) \$50, Từ Liên (Chicago, IL) \$20, Bác Tổng Đình Bắc (Austin, TX) \$60, Phương Trần (Garland, TX) \$30, Trần Đại Tân Á (Skokie, IL) \$50 **Bảng Tin Hằng Tháng:** Bác Liêng Nữ Trung (Anaheim, CA) \$30, **Thân Hữu:** Bà Nguyễn Thị Dung (Nanterre, France) \$100, **Tem:** Chị Thị Lang Wells (Houston, TX) \$50, Bác Tổng Đình Bắc (Austin, TX) \$10, **Tiền Ủng Hộ Đặc San Xuân Kỷ Sửu, 2009:** Lâm Sĩ Đất (Houston, TX) \$200, Chùa Từ Bi Đạo Tràng (Cypress, TX) \$100, Chị Trần N. Liên & Anh Phạm Văn Tốt (Thi sĩ Hàn Thiên Lương, Portland, OR) \$50, Bác Trần-thượng Thủ (Katy, TX) \$50, Hồ Ngọc Sơn (Honolulu, HI) \$20, Bác Liêng Nữ Trung (Anaheim, CA) \$30, Bà Huỳnh Thanh Loan (Valrico, FL) \$20, Bác Nguyễn Đình Lang (France) \$20, Nguyễn Kim Quan (Tullahoma, TN) \$100, Ông Trần Đình Ry (Houston, TX) \$50.

PHỤ BẢN BẢNG TIN HẰNG THÁNG SỐ 63

PHÁT HÀNH NGÀY 01 THÁNG 10 NĂM 2008 TẠI HOUSTON, TEXAS

MARYLAND, VIRGINIA.....QUÊ HƯƠNG BIÊN HOÀ.....

Thứ Năm, ngày 24 tháng 7 năm 2008 vừa qua, bộ ba gồm một ông tám bó, một ông hơn bảy bó rưỡi và một ông ngập nghề tuổi áo tuế vừa thực hiện một chuyến đổi gió, mang hơi hám của một đóng góp công sức nhỏ nhằm tăng cường tình đồng hương, vốn sẵn nồng nàn của người dân xứ Bưởi hiện định cư tại xứ người. Khởi hành từ phi trường Hobby, Houston, Texas, phái đoàn nhỏ bộ ba này: Giáo Sư Trần-thượng Thủ, Giảng Sư Trần Đình Vinh và ông Hội Trưởng Lâm Sĩ Đất, đã được con chim sắt Southwest Airline chở họ trong chuyến khứ hồi từ Houston, Texas – Baltimore, Maryland, kéo dài suốt bốn ngày rông rã.

Đến Maryland, bộ ba rất xúc động trước sự đón tiếp nồng nhiệt của đồng hương và thân hữu Biên Hoà. Tại nhà thân nhân của anh Trần Đình Vinh, Ông Bà Đặng Hiếu Điền, cựu Giảng Sư Đại Học Nha Khoa Brown, Maryland, phái đoàn nhỏ được thưởng thức những món Mì Quảng, Bún Huế.... thơm ngon nối tiếp bằng những giây phút tâm tình cởi mở, san sẻ cho nhau sự hiểu biết về lịch sử, văn hoá....cách nay hơn nửa thế kỷ.

Sáng ngày thứ Sáu, Giáo Sư Trần-thượng Thủ đã tháp tùng ông Hội Trưởng đến thăm Đồng Hương Bác Châu Kim Nhân, cựu Tổng Trưởng Bộ Tài Chánh thời Đệ Nhị Việt Nam Cộng Hoà, đồng môn Petrus Ký, hiện định cư tại Maryland. Trong khung cảnh ấm cúng, nơi phòng khách trang nhã với những bức tranh quê nhà, buổi hàn huyên hội ngộ đã theo từng kỷ niệm trường xưa giữa hai bác và hữu ích cho ông Hội Trưởng được cơ hội học hỏi thêm về những diễn tiến lịch sử quan trọng xảy ra trong thời chiến tranh; đặc biệt là sự thật về vụ bắt 114 ký vàng lậu chuyển bằng đường hàng không từ Lào về phi trường Tân Sơn Nhứt, do nhóm thuộc hạ của ông Nguyễn Cao Kỳ tổ chức. Suốt hơn hai tiếng vẫn chưa hết bao tâm tình, Bác Nhân hẹn dịp khác và đã đưa hai vị khách quý đến nhà hàng Tàu nổi tiếng dùng cơm trưa.

Từ giá Bác Nhân tại Maryland, ông Hội Trưởng đã cùng bác tám bó trực chỉ lái xe về miền Virginia Beach, Virginia, thăm đồng hương anh chị Lê Ngọc Sâm và Trần Đức An. Một già, một cũng sắp già vượt dặm trường, xuyên qua những địa danh nổi tiếng trong lịch sử Hoa Kỳ thời Nội Chiến Nam Bắc phân tranh như Fredericksburg, Richmond.... Lạc đường, chưa kể bị kẹt xe... hơn năm tiếng đồng hồ, để rồi đến nhà anh chị Sâm vào lúc trời sẫm tối. Buổi cơm gia đình đầy đủ con cháu tụ về chật cả nhà, tiếng chào hỏi, câu chuyện Biên Hoà vang đầy phòng khách, phòng ăn....ghi lại nếp sống gia đình trân quý của con dân miền xứ Bưởi.

Qua đêm ngơi nghỉ, hít thở không khí vùng biển, ngày thứ Bảy, ông Hội Trưởng và bác Thủ theo xe của anh chị Sâm, mà tài xế là cháu Lê Ngọc Sơn, rặt gốc Biên Hoà, hướng dẫn đưa đến xem một kỳ công “*đường hầm dưới biển*”. Từ đây, hai chiếc xe nối đuôi nhau ngược về Falls Church, Virginia để tham dự buổi cơm trưa hội ngộ do quý đồng hương: chị Dương Thị Hạnh, Nguyễn Thị Thành, anh Đỗ Như Thạch, Đỗ Thiện Bảo....tổ chức tại khu chung cư, tụ họp khá đông đồng hương và thân hữu. Buổi cơm trưa hội ngộ với những thức ăn thật ngon đúng khẩu vị quê nhà được mọi người thưởng thức ngợi khen, một ổ bánh tròn lưu niệm trình bày tuyệt đẹp do bàn tay kiến trúc sư Ngô Long, gốc Biên Hoà, đãi mừng ngày vui, lại còn được đánh dấu bằng món quà lưu niệm thân tặng Hội Ái Hữu Biên Hoà, Houston, Texas. Hơn thế nữa, anh Đỗ Thiện Bảo đã tình nguyện đưa phái đoàn đi thăm khu Thủ Đô Hoa Thịnh Đốn để chụp hình kỷ niệm Tháp Bút Chì, Tượng Đài Chiến Sĩ, Toà Nhà Tổng Thống Lincoln..., đại lộ Pennsylvania.....Toà Bạch Ốc cửa chính cổng rào.....

Sau gần hai tiếng du ngoạn, phái đoàn đến nhà hàng Hương Quê vào lúc 06 giờ chiều để tham dự buổi cơm thân mật gia đình Biên Hoà, được đồng hương anh chị Tiết Văn Long đứng ra cùng anh Lai Kim chủ nhân nhà hàng tổ chức, đã hội tụ bao khuôn mặt nổi danh, thân quen...Nào là ông bà Châu Kim Nhân, ông bà luật sư Trần Minh Đức, ông bà Đặng Hiếu Điền, ông Trần Đình Vinh, thầy cô Lê Hồng Sanh, anh chị Lê Văn Sâm, chị Phan Mỹ Thê và phu quân, anh chị Trịnh Văn Kiều & Oanh, chị Nguyễn Thị Thành, chị Lê Ngọc Dư, anh Đỗ Như Thạch, anh chị Hà Đăng Lành cùng gia đình bác Hai Tác, ngày xưa bác buôn bán vải ở chợ Biên Hoà, anh Đỗ Cao Thượng, anh Đỗ Thiện Toàn....đã được nhiếp ảnh gia Đỗ Thiện Bảo chụp hơn trăm tấm hình lưu niệm: hình bàn tiệc với cảnh hai bạn cùng trường Petrus Ký hồi nửa đầu thập niên 1940, san sẻ thức ăn cho nhau, hình thầy cô được học trò cũ Ngô Quyền chào kính, hình bà con vòng quanh khu chợ Biên Hoà kể chuyện quê xưa, nhất là cuộc phỏng vấn rất ngoạn mục qua những câu hỏi về ngôn ngữ do các anh chị “*thét mét, tò mò....*” được Bác Trần-thượng Thủ, ra chiêu giải đố. Tàn tiệc chào ra về, ai ai cũng không muốn từ giả!

Ba ngày ngắn ngủi trôi qua, trưa Chúa Nhật, trước khi trở về lại Houston, bộ ba đã được lót dạ bằng các món “*Tiểu Xám*” rất ngon tại một nhà hàng Tàu lộng lẫy do ông bà Trần Minh Đức và gia đình Bác sĩ James Trần, con trai của ông bà Trần Minh Đức, thết đãi.....No lòng.....người đi nhớ mãi tình nghĩa tràn đầy....

Con chim sắt lên cao...xa dân...mang bao duyên nhớ: **Maryland, Virginia.....Quê hương Biên Hoà.....**

BIÊN HOÀ... QUÊ HƯƠNG TÔI

QUÊ HƯƠNG MIỆT VƯỜN NHƠN TRẠCH

Quận Nhơn Trạch, tỉnh Biên Hoà, nằm về phía Tây Nam thành phố Biên Hoà, giáp với thủ đô Sài Gòn (Tây, Nam); tỉnh Bà Rịa, Vũng Tàu (Đông, Nam); quận Long Thành (Bắc, Đông Bắc), được thành lập ngày 09 tháng 9 năm 1960, Nghị định số 858-NV, dưới thời Đệ Nhất Việt Nam Cộng Hoà.

Từ tỉnh lỵ Biên Hoà đến Nhơn Trạch phải trải qua một khoảng đường dài trên 40 cây số, theo Quốc lộ 15, vừa qua khỏi chợ Long Thành, gặp ngã ba, rẽ tay mặt, đi Liên tỉnh lộ 25 vào Nhơn Trạch; nhưng, nếu từ Nhơn Trạch đi Sài Gòn thì lại rất gần, chỉ hơn 10 cây số, qua ngã phà Cát Lái, hoặc cũng có thể đi từ thủ đô Sài Gòn đến Nhơn Trạch bằng ngã qua phà Thủ Thiêm (sông Sài Gòn) đến Cát Lái, rồi qua phà Cát Lái (sông Đồng Nai) đi đến Nhơn Trạch. ...

Sau năm 1960, Nhơn Trạch bắt đầu phát triển với những chương trình xây dựng rộng lớn: về quân sự có Kho Đạn Thành Tuy Hạ, Trường Quân Khuyển..., Khu Trù Mật Hang Nai... dành cho kế hoạch nông thôn..... Nhờ có những tài nguyên thiên phú ẩn tàng một vùng đất rộng, Nhơn Trạch với những đồng lúa, nhiều loại cây trái, phong cảnh hữu tình, đặc biệt có nhiều cá sấu ở khu Rừng Sác và có nhiều loài dơi xuất hiện vào mùa sầu riêng trở bông và mùa chôm chôm chín... đã trở nên một địa danh tốt cho việc an cư lập nghiệp. Thuở ban đầu, số dân cư nơi này cũng khá đông; về sau, dân chúng nhiều nơi, hầu như đa số ở thủ đô Sài Gòn bung về đây đầu tư thương mại, xây cất công ty... nhờ vậy mà Nhơn Trạch trở nên trù phú.

Người dân Sài Gòn, gần như có thói quen... sau những ngày làm việc vất vả ở thành phố, họ muốn có được những ngày cuối tuần thư giãn bằng cách thực hiện chuyến du lịch dã ngoại về vùng Nhơn Trạch, vì gần Sài Gòn và còn mang màu sắc miệt vườn....

Điều thú vị nhất là ghé vào các khu vườn trái cây, đi dạo quanh tìm sự thoải mái qua cảnh trời cao, sông rộng, vườn cây trĩu trái, toả hương. Khung cảnh mát mẻ, êm ả của miền quê Nhơn Trạch dễ khơi gợi lòng người một niềm lưu luyến ...Nhiều phong cảnh đẹp như tranh vẽ tạo cho đối tượng một sự thanh thản, một cảm giác tuyệt vời rất êm đềm, yên tĩnh...khiến cho tâm hồn con người dễ hòa nhập vào môi trường tự nhiên, cây trái xanh tươi trĩu cành; thích thú nhất là thưởng thức các loại trái cây trong vườn do tự tay mình hái, những chùm chôm chôm đỏ tươi và những chùm dâu chín mọng, sum sê; đi dưới bóng những hàng mít, hàng dâu, có cả hàng dừa lẫn hàng cau dọc theo dòng kênh; ngắm những bụi thơm trái thật to, giống thơm Tây, được trồng men theo bờ vườn chôm chôm, sầu riêng. Thơm Tây cũng là món quà quý của miệt vườn Nhơn Trạch và Long Thành mà du khách mua dành để tặng bạn bè, hoặc làm quà cho người thân khắp nơi nhất là ở thành phố.

Muốn thưởng thức những đặc sản của vùng quê Nhơn Trạch, người ta thường để ý đến các mùa vụ trong năm: cứ hết mùa bưởi, mùa dâu, mùa sầu riêng lại đến măng cụt, chôm chôm... để có thể hưởng được hương vị của trái cây đầu mùa.

chôm chôm và sầu riêng

Vào mùa Xuân, hoa sầu riêng bắt đầu trở bông, du khách về miệt vườn Phú Hội, Long Tân, Nhơn Trạch, chẳng những thưởng thức nhiều loại trái cây đặc sản mà còn có dịp thưởng thức món ăn thật độc đáo được biến chế, nấu nướng từ thịt con dơi.

Miệt vườn Phú Hội, Long Tân có rất nhiều loại dơi như: dơi chó, dơi sen, dơi hương, dơi quạ... Dơi quạ là loài dơi to nhất mỗi con nặng trên ký lô và khi bay hai cánh giang dài hơn cả mét, chuyên sống bằng cách hút mật bông sầu riêng và ăn chôm chôm chín, nên những người ăn thịt dơi sành điệu ở xã Phú Hội rất ưa thích những món thịt dơi quạ. Họ cho rằng thịt dơi quạ là món ăn đại bổ, bổ phổi, bổ thận, đặc biệt là món huyết dơi pha rượu... ngoài ra, trong dân gian còn truyền miệng, cho rằng huyết dơi quạ pha rượu uống sẽ trị được chứng bệnh lao, chỉ là bài thuốc dân gian, nhưng có rất nhiều người bệnh áp dụng... mặc dù chưa có sự kiểm nghiệm của ngành Y Học, nhằm xác định tác dụng trong huyết con dơi quạ ...

Theo ông Chín Ra, nhà ở Bến Cầm, xã Phước Thiện và vài ông chủ vườn sầu riêng có tiếng ở Phú Hội cho biết, dơi quạ xuất hiện ở miệt vườn trái cây Nhơn Trạch một năm chỉ có hai lần. Lần đầu vào mùa sầu riêng trở bông và lần thứ hai vào mùa chôm chôm chín, khoảng Tết Đoan Ngọ (mùng 5 tháng 5, Âm Dương lịch).

Dơi quạ bay theo từng đàn và chọn những cây sầu riêng trở bông thơm ngát, xà vào cắn đôi bông để hút mật. Chúng rất khôn ngoan và biết phân biệt, chỉ chọn những cây thật ngon để cắn bông hút mật và thường xuất hiện lúc nửa đêm... đến tờ mờ sáng thì chúng bay về xóm Hồ, vùng ven khu rừng lòng chảo thuộc xã Phú Hội và Long Tân để ngủ. Dơi quạ ngủ suốt ngày đến nửa đêm thì thức dậy, bay đi ăn... Người dân Nhơn Trạch cho biết, không ở đâu dơi quạ nhiều như ở xã Phú Hội, vì đôi hoa sầu riêng và chôm chôm chín là thức ăn ưa chuộng nhất của loài dơi này. Để tránh cho các vườn sầu riêng và chôm chôm bị dơi quạ phá hoại, gây thất thu, các chủ nhà vườn ở Phú Hội và Long Tân nghĩ cách giăng lưới đánh bẫy, lưới có gắn lưỡi câu treo tòn ten trên cành sầu riêng, đàn dơi xà xuống ăn... thì cánh bị vướng vào lưỡi câu, càng vùng vẫy thì càng bị dính chặt, đến sáng chủ vườn chỉ việc ra gỡ đem vào làm thịt hoặc đưa ra chợ bán. Vườn cây nào không khéo che, gặp bầy dơi bay ngang qua chỉ một đêm thôi, đến sáng hôm sau, vườn trái sum sê chỉ trơ trọi cành không... Ông Chín cũng cho biết thêm, thịt dơi quạ chế biến nhiều món ăn rất ngon, như: Dơi quạ hấp chao, dơi quạ rô ti, dơi quạ nấu cháo đậu xanh ... húp bát cháo dơi bạn sẽ thấy mình khác lạ, cảm giác rất dễ chịu, nhẹ người, khỏe khoản thêm lên, và dân “*nhậu*” còn có thêm món dơi quạ xào lăn.

Thịt dơi quạ được các ông chủ vườn cho rằng “*đại bổ*” vì chúng ăn toàn mật hoa và chôm chôm chín... phân dơi cũng rất hữu dụng, đã giúp ích nhiều cho nông nghiệp tạo mùa màng tươi tốt. Cây sầu riêng được bón phân dơi sẽ cho nhiều trái, đặc biệt trái thật to và nhiều múi, rất thơm ngon, cây được bón phân dơi đã cho năng suất đậu trái cao gấp đôi so với phân hoá học cũng như các loại phân hữu cơ khác.

Mấy năm gần đây, được biết các nhà vườn trồng dưa hấu ở miệt Gò Công, Cai Lậy, Cái Bè, Tân Phước, Long An và Vĩnh Long cũng sử dụng phân dơi bón dưa hấu cho năng suất cao mà thịt dưa lại chắc, đỡ au ít hạt và cũng ít sâu bệnh, chẳng những được nhà vườn ưa chuộng mà còn bán được cho một số cơ sở y dược mua về, sau khi loại bỏ tạp chất, bào chế ra nguyên liệu làm thuốc chữa bệnh cho người, cho thú, và phân dơi còn là nguyên liệu phụ gia để chế ra thuốc súng, pháo bông...

Tác dụng của phân dơi trên nhiều loại cây ăn trái, làm tôi nhớ ra đã có dịp đọc qua cuốn “*Những cây thuốc và vị thuốc Việt Nam*” của dược sĩ Đỗ Tất Lợi viết rằng phân dơi còn gọi là “*dạ minh sa*” (hay thiên thử phần, biên bức phần). Vì phân dơi ban đêm có ánh lân tinh, nhấp nháy nên gọi là dạ minh sa. Dạ minh sa vì có vị cay, hàn lại không độc, vào can kinh có tác dụng hoạt huyết, nếu bào chế với vài vị thuốc như thảo quyết minh, cốt tinh thảo... để chữa bệnh gan.

Dơi quạ có rất nhiều ở Phú Hội, Long Tân, Nhơn Trạch và ở miệt rừng U Minh Thượng, U Minh Hạ. Và đặc biệt ở Đồng Tháp Mười hiện nay có một làng dơi, chuyên nuôi dơi để lấy phân.

Dơi là loài vật khá nhạy cảm đối với môi trường xung quanh. Chỉ nơi nào thật sự an toàn chúng mới đến cư ngụ, như những tháp lầu cao hoặc những khu rừng rậm ít người lai vãng.

Một trong những giai thoại được truyền khẩu trong dân gian về vùng Nhơn Trạch là tại “*Rạch Thiêng Liêng, Đồng Tranh, Ngã Bảy, ghi dấu các trận thủy chiến từ thời Nguyễn Huệ đánh với Gia Long*”

Ngày nay, Nhơn Trạch còn lưu giữ các di tích kiến trúc cổ xưa như chùa Ông ở Phước Thiêng, làng Đồng Môn... cùng với các nếp sống cổ truyền như nghề làm giá Phước Thọ, Phước Long, nghề làm bún ở Phước Lai...đều là những nét đẹp truyền thống, quý báu còn truyền tụng.

Xứ Nhơn Trạch có rừng Giồng và rừng Sác, nơi này, nước ngọt và nước mặn giao nhau tạo thành dòng nước lợ, môi trường thích hợp cho một số sinh vật như cá, tôm, cua, ốc... tạo nguồn hải sản ngon nổi tiếng không nơi nào bằng. Điều khá bất ngờ là trong số đó có cá sấu ở các ngọn sông Ông Kèo, sông Thị Vải, sông Đồng Môn, Đồng Tranh, sông Vàm Sát, rạch Vững Gấm, rạch Chà Là, rạch Vọp, rạch Miếu... là những nơi đều có nhiều cá sấu, chúng sống thành từng bầy và được người dân trong vùng xem là “*chúa nước*” nhưng nổi tiếng “*dữ dằn*” nhất là cá sấu Vững Gấm (là ấp của xã Phước An, Nhơn Trạch) nơi đây được truyền nhau từ đời này sang đời khác câu ca dao về rừng Sác:

Rừng sâu nước mặn phèn chua - Trăm ngàn cá sấu thi đua vẫy vùng

Săn cá sấu cũng rất nguy hiểm, nên thợ săn cá sấu phải gan dạ và có kinh nghiệm lâu năm trong nghề, không đơn giản như dùng đèn, chĩa hoặc dùng mồi là chó hay vịt, chỉ để câu những loại cá sấu vài ba chục ký.

Dân chuyên nghiệp câu loại vài ba trăm ký để lấy da, đồ nghề phải trang bị đầy đủ. Dân câu cá sấu chuyên nghiệp được gọi là “*Traomun*”, một nhóm vài người được gọi là “*gánh*”.

Con mồi để câu là một con vịt có gắn hai thanh sắt hàn chéo hình chữ thập thả xuống để nhử mồi. *Traomun* chính được nguy trang bằng cách vẽ trên người những đường rằn ri trước ngực còn sau lưng họ đeo một bó phao tre và tay cầm cây lao bằng mun đầu có bịt sắt và buộc sợi dây bằng cước dài hàng trăm mét. Với kinh nghiệm lâu năm trong nghề săn cá sấu, *traomun* lớn tuổi nhất có nhiệm vụ quan sát, khi thấy cá sấu lớn đến gần, những vết gai sần sùi nổi trên mặt nước, cứ bơi chung quanh con mồi mà không tấp ngay thì “*Người mồi*” biết chắc đó là cá sấu lớn “*Người mồi*” sẽ nhảy xuống và họ làm động tác khuấy động, đập nước... để nhử cá sấu đến gần, lúc đó “*Người mồi*” thừa thế đâm lao vào mang cá sấu rồi thả dây bơi vào bờ, cá sấu vùng vẫy vì bị trúng thương, thợ săn chuẩn bị hai chiếc xuồng bơi ra kè vào. Những *traomun* này chuyên săn cá sấu to để lấy da, phần thịt cho người dân cư ngụ trong vùng. Được biết thịt cá sấu có vị ngọt, dai, có thể nấu cháo, xào, kho hay nấu cà ri ăn với bánh mì đều ngon và rất hấp dẫn, người dân sống trong vùng Rừng Sác và những vùng lân cận ưa chuộng nên những đám giỗ, đám tiệc làm với thịt cá sấu 05-10 ký là chuyện thường.

Nhon Trạch còn có một đặc sản nổi tiếng nữa đó là trà, nước trà ngon phải kể đến xã Phú Hội, cây trà gắn liền với người dân Phú Hội từ bao đời nay và cũng đã trở thành câu ca dao của quê hương Phú Hội, Nhơn Trạch “*Suối Mạch Bà, trà Phú Hội*”

Theo phong tục của người Việt Nam nói chung, người dân huyện Nhơn Trạch nói riêng, món trà không thể thiếu, nhất là trong những ngày Tết. Đặc biệt đối với người lớn tuổi uống trà chẳng những làm cho con người sáng khoái (người biết thưởng thức) mà chính trà còn tạo sự gắn bó, tình làng nghĩa xóm, người dân thuộc lòng hai câu thơ:

Tuổi già ngồi uống nước trà - Nên tình nên nghĩa cũng đà ra thơ

Nước Mạch Bà được nấu sôi pha với trà Phú Hội rót ra ly trà bốc lên mùi thơm toả ra thật quyến rũ, càng tạo nên hương sắc trà Phú Hội.

Về thăm Nhơn Trạch, ai khách thị thành tìm nơi thư giãn, ai bạn buôn bán gần xa ghé qua nơi nghỉ hay thăm viếng họ hàng sẽ có được phút giây hài lòng với phong cảnh hữu tình, hình ảnh làng xưa vẫn chưa phai mờ còn được ghi lại ở các di tích kiến trúc lâu đời tại chùa Ông ở Phước Thiêng, làng Đồng Môn.....,miền đất trù phú, ruộng đồng màu mỡ, cây trái thơm ngon, đặc sản quê hương ngọt ngào hương vị khó quên. Nào nước Mạch Bà, trà Phú Hội, giá Phước Thọ, bún Phước Lai, các món ăn biến chế từ thịt dơi rất bổ dưỡng, hương vị tôm, cua, cá, ốc..... nước lợ nổi danh khó tìm, nơi săn cá sấu lý tưởng.....đều là những nét đẹp truyền thống, sẵn sàng chào đón muôn khách ghé thăm.

Về thăm Nhơn Trạch chúng ta sẽ tìm thấy được những phút giây miệt vườn và khắp mọi nẻo đường đều có cuộc sống ấm no đầy tình người: chất phác, hiếu khách, hiền hoà và muôn lòng biết vọng bái tín ngưỡng niềm tin.

Hoàng Quỳnh Hương (Thung Lũng Hoa Vàng Mùa Hè 2008)